

natur in aere. Sed arguitur aliter supponendo. Proiectum in principio non velocissime movetur sed in medio. Tunc queritur unde hoc proveniat cum impetus in principio impressus sit intensissimus dicitur quod ille impetus est multum intensus in principio in una parte tantum non autem in alijs. Unde prius sit in una parte quam in alia. Sed contra tunc una pars lapidis moveretur alia quiescente vel alia moveretur sine impetu. Item moveat for. diu lapidem ac si vellet proicere et postea proiciat tunc videtur quod per illum motum impetus est impressus equaliter omnibus partibus tamen plus ledit in medio. Item tunc motus projectorum esset unus quod est contra philosophum in textu quia esset ab uno motore scilicet ab impetu. Forte dicitur quod loquitur disputative. Contra ipse ex hoc probat unitatem primi motoris: ergo non loquitur solum opinative. Et hec etiam est opinio communis et pauli: quia si talis virtus esset in ipso lapide proiecto sequeretur quod motus eius sursum non esset violentus: quia non esset ab extrinseco sed ab impetu philosophi. etiam dicitur quod motus projectionis est sicut circulationes in aqua sed patet quod ille circulationes non continuantur. Respondetur ergo ad argumenta quod philosophi. v. philosophi. non posuit omnia ad unitatem motuum necessaria vel alij dicunt quod ibi non est unitas temporis quasi diversa mobilia applicantur sed cadit ibi tempus medium. Videtur tamen quod proiectum continue moveatur ergo motus eius est continuus: et ultra ergo est unus capiatur enim instantis continuationis et queritur an tunc incipiat quiescere vel an moveatur et manifestum est quod non quiescit donec veniat ad terminum. Ad aliud vero quod duo trahentes navem se habent per modum unius motoris. Sed queritur. Si prius fortes moveat navem et postea alij veniant ad adiuuandum eum an ille motus esset unus. Et similiter si lapis proiciatur deorsum violenter An ille motus sit continuus. Videtur quod sic. Et per hoc patet ad secundum vel dicitur quod aliquis aer per aliquod tempus coniungitur ipsi proiecto: et per illud tempus motus eius est unus. Ad tertium dicitur quod aeri imprimitur impetus vel etiam aque si lapis proiciatur per aquam. Et videtur quod ille impetus producat subitum per violentum contactum. Et si queratur a quo corrumpitur talis impetus aeris cum non semper duret dicunt quidam quod ab aere impediante. Si dicatur quod agens naturale non potest mouere idcirco ad diuersas positiones. Sed ille impetus mouet stolum deorsum contra lapidem et deinde mouet ipsum sursum. Forte dicitur quod hoc est per accidens. Si queratur quare lapidi non imprimitur impetus. Respondet Com. quod impetus imprimitur aeri ratione propinquitatis ad naturam materie prime. Unde aer est magis passibilis et receptiuus principij mouendi. Videtur tamen multum probabile et seclusa auctoritate dicendum quod lapidi imprimitur impetus a quo mouetur saltem parti aliter et forte iuuatur ab aere. Ad quartum dicitur quod si per ventum totus aer subtraheretur sagitta non moueretur et inde est quod flante vento sagitta tardius mouetur: quia aer non potest ita faciliter eam mouere. Si dicatur Aer resistit sue diuisioni: ergo non mouet lapidem: negatur consequentia: quia mouet ipsum per virtutem quam recipit a proiciente et ita dicatur de aqua. Ad quintum negatur sequela quoniam oportet quod per proicientem applicetur aer proiecto. Sed dices ponatur quod subito una sagitta ponatur in loco

alterius sagitte volantis an aer eam mouebit videtur quod non. Sed contra agens naturale equaliter agit in passum equaliter approximatum. Item ponatur non super arcum sed ante et per cordam sagittator moueat aerem ac si vellet proicere sagittam nichilominus ad sensum patet quod illa sagitta non mouebitur et tamen eque bene imprimitur impetus aeri ac si sagitta fuisset applicata corde igitur. et c.

Ad sextum forte diceretur negando antecedens vel quod per sagittam melius mouetur aer. Sed hic dubitatur an quando terra pura a forte proicitur deorsum. An ille motus sit naturalis vel violentus videtur quod sit naturalis cum sit ad locum naturalem. Et tamen secundum hanc opinionem videtur violentus quia proiectum mouetur ab extrinseco scilicet ab aere dicendum quod ille motus partim est naturalis et partim est violentus.

Ad septimum patet ex dictis. Et si queratur a quo mouetur ipse aer dicendum quod unus aer mouetur ab alio. Et si queratur quare faba non ita longe proicitur sicut lapis. Forte proiciens melius potest se applicare vel una figura est aptior ad diuidendum medium. Et ideo velocius mouetur proiectum acutum. Videtur ex. S. T. probabile quod in proiecto recipitur aliqua virtus.

Circa hec queruntur. v. Primo. An deus sit infinite virtutis secundum philosophum. Secundo. An deus secundum philosophum agat ex necessitate nature. Tertio. An deus sit in ordine. Quarto. An philosophi sit demonstrare primum motorem esse. Quinto. An demonstretur quod deus est.

Primum sic proceditur videtur quod deus non sit infinite virtutis secundum philosophum. Supponendo duo scilicet quod deus est motor appropriatus primi orbis. Secundo quod deus mouet de necessitate nature. Hec duo concederet philosophus.

Si ergo deus esset infinite virtutis sequeretur quod celum ab eo moueretur in instanti quia per secundam suppositionem moueret secundum ultimum suum posse. Sed virtus infinita agens secundum ultimum suum posse agit in instanti ergo deus ageret in instanti quod est contra philosophum. Sed contra videtur esse philosophus in isto octauo. Dicit enim quod deus non est virtus in magnitudine: quia virtus infinita non potest esse in magnitudine finita: ergo deus est infinite virtutis: et loquitur de infinito intensiue sicut patet ex precedentibus et tertio philosophi co. et capitur infinita negatiue: id est quod sua virtus non terminatur.

Respondetur dicendum secundum philosophum in motu tria sunt. scilicet mouens/mobile et tempus in quo fit motus. tunc dicitur sicut dictum est in. vi. philosophi. quod impossibile est tempus esse infinitum alijs duobus existentibus finitis. Sed contra tempus in quo mouetur celum saturni est infinitum et tamen celum saturni et motor eius sunt entia finita quia celum saturni mouetur ab agente finite virtutis vel saltem moueri potest quia est infatigabilis et incorruptibilis: unde ita facile est sibi mouere post. c. annos sicut in principio. Dicendum quod motor saturni non est infinite virtutis sicut nec sol qui secundum philosophum agit per tempus infinitum in hec inferiora: quia angelus mouens saturnum non est per se causa illius infinitatis qua celum saturni dicitur moueri per tempus infinitum ut postea dicetur.

Conclusio responsiva deus est infinite virtutis probatur quia motus celi est infinitus ergo presupponit